

**ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (Ι.Μ.Ε.Γ.Ε.Ε.)
Πανεπιστημίου 59 Αθήνα Τ.Κ. 105 64
ΑΦΜ: 997167820-ΔΟΥ: Δ' ΑΘΗΝΩΝ**

Αθήνα, 5-5-2020

Αριθ. Πρωτ. 14α/2020

**ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΜΕΓΕΕ ΠΡΟΣ ΠΟΣΕΕΠΕΑ ΓΙΑ ΤΗ
ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ
ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»**

Άρθρο 02 – Δραστηριότητες στην αγγλική γλώσσα στο Νηπιαγωγείο

Εισαγωγή:

Είναι ευχάριστο και πρωτοποριακό που η ηγεσία του ΥΠΑΙΘ προτείνει πιλοτικά την εισαγωγή νέων κλάδων στην προσχολική αγωγή, διότι εμπλουτίζει την εκπαιδευτική διαδικασία και εκσυγχρονίζει το νηπιαγωγείο. Ωστόσο, σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία, τα οφέλη μαθητών μικρής ηλικίας από την έκθεση σε μια ξένη γλώσσα, στην προκειμένη περίπτωση τα αγγλικά, αφορούν τις επιφανειακές δομές της γλώσσας. Δηλαδή οι μαθητές αυτοί μπορούν μέσα από δημιουργικές δραστηριότητες να κατακτήσουν μεν αποτελεσματικά τους ήχους και τα φωνήματα της ξένης γλώσσας, να έχουν φτωχά αποτέλεσμα δε στα υπόλοιπα υποσυστήματα της γλώσσας (λεξιλόγιο και σύνταξη), με την προϋπόθεση ότι αυτό θα συμβαίνει κάθε μέρα για μία ώρα στο ωρολόγιο πρόγραμμα των νηπίων.

Λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τα μηνύματα της εκπαιδευτικής κοινότητας στην προσχολική αγωγή και την εμπειρία στα ΚΕΣΥ, τα αιτήματα αφορούν την αξιολόγηση των μαθητών από διεπιστημονική ομάδα για την σχολική ετοιμότητα, την υποστήριξη μαθητών με δυσκολίες λόγου και ομιλίας καθώς και την προώθηση της ελληνικής γλώσσας στους δί/πολύγλωσσους μαθητές. Τα παραπάνω θεωρούνται προτεραιότητα σε συνδυασμό με τις ελλείψεις στις υποδομές και στο προσωπικό του σημερινού Νηπιαγωγείου, τόσο σε εκπαιδευτικούς όσο και ΕΕΠ-ΕΒΠ.

Όσον αφορά τους δί/πολύγλωσσους μαθητές νηπιακής ηλικίας, για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, που σε κάποιες περιπτώσεις είναι και η πρώτη γλώσσα, θεωρείται κρίσιμη η περίοδος μέχρι τα έξι έτη για την κατάκτησή της. Βασική προϋπόθεση για αυτή είναι η έκθεση σε πλούσια και κατάλληλα ακουστικά ερεθίσματα από πολύ μικρή ηλικία για τουλάχιστον δύο έτη, μέχρι ο μαθητής να αποκτήσει τις βασικές επικοινωνιακές δεξιότητες. Έτσι μπορούν να αποφευχθούν δευτερογενείς επιπτώσεις στη ψυχοσυναισθηματική κατάσταση και στη μαθησιακή διαδικασία. Σε πολλές χώρες της Ευρώπης και στην Αμερική λειτουργούν συγκεκριμένα προγράμματα δίγλωσσης εκπαίδευσης σε παιδικούς σταθμούς και νηπιαγωγεία με στόχο την προώθηση της πρώτης ή

μητρικής γλώσσας και της επίσημης γλώσσας της εκάστοτε χώρας ώστε οι μικροί μαθητές να προλάβουν να σχηματίσουν ένα ενιαίο σύστημα επεξεργασίας της γλώσσας που θα αποτελέσει τη βάση για την κατάκτηση περαιτέρω γλωσσών. Δεδομένου ότι οι δι/πολύγλωσσοι μαθητές αυξάνονται στη χώρα μας και η προσχολική εκπαίδευση καλείται να αντιμετωπίσει επιπλέον φαινόμενα δυσκολιών λόγου και ομιλίας (διαταραχή λόγου στο πλαίσιο της διγλωσσίας, καθυστέρηση λόγου εξαιτίας γλωσσικών διαφορών, το φαινόμενο της περιόδου της σιωπής, επιλεκτική αλαλία λόγω μετανάστευσης), η υποστήριξη από διεπιστημονική ομάδα, που θα περιλαμβάνει τον λογοθεραπευτή, είναι απαραίτητη και η εισαγωγή των αγγλικών θα σημαίνει μια επιπλέον καθυστέρηση στην ταυτόχρονη και διαδοχική κατάκτηση δεύτερης ή και τρίτης γλώσσας.

Ως προς τον εμπλουτισμό αυτής της προσπάθειας, σύμφωνα με τον Ν. 3699/2008, ως ΣΜΕΑΕ ορίζονται τα νηπιαγωγεία ΕΑΕ και τα τμήματα πρώιμης παρέμβασης που λειτουργούν εντός των νηπιαγωγείων ΕΑΕ. Ο θεσμός αυτός χρειάζεται να ενισχυθεί με τη συμμετοχή του ΕΕΠ-ΕΒΠ στη διαμόρφωση προγραμμάτων πρώιμης παρέμβασης και υποστήριξης νηπίων υψηλού κινδύνου και εκείνων με αναπτυξιακές διαταραχές.

Θα θέλαμε να λάβετε υπόψη σας την σημαντικότητα των κλάδων που υποστηρίζουν τον μαθητή την οικογένεια και τους εκπαιδευτικούς και να συμπεριλάβετε την πρόληψη και την πρόωμη και έγκαιρη παρέμβαση στη γενική εκπαίδευση, στο Άρθρο 2. Το αντίκτυπο που θα έχει η συγκεκριμένη προσθήκη στην κοινωνία και στην εκπαιδευτική διαδικασία θα είναι σημαντικός.

Προσθήκη ως προς την αιτιολογική έκθεση :

Στο σύγχρονο Νηπιαγωγείο χρειάζεται να εφαρμόζεται ένα ευρύ φάσμα υποστηρικτικών υπηρεσιών πρόληψης, πρώιμης και έγκαιρης παρέμβασης.

Εισάγεται πιλοτικά η λειτουργία σχολών και ομάδων γονέων από ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς που θα υποστηρίζουν την ανάπτυξη της ικανότητας του παιδιού να συμμετέχει σε ομαδικά παιχνίδια και δραστηριότητες, να αναπτύξει κοινωνικές σχέσεις με τους συνομηλικούς του, να προάγει τις κοινωνικές του δεξιότητες, να εκφράζει τα συναισθήματά του, καθώς και θα συμβάλλουν στην υποστήριξη των γονέων στον ρόλο τους συμβουλευτικά και επιμορφωτικά.

Ο λογοθεραπευτής θα παρέχει υπηρεσίες πρώιμης ανίχνευσης διαταραχών ομιλίας, λόγου και επικοινωνίας στο πλαίσιο των σχολικών μονάδων γενικής εκπαίδευσης. Στην προσχολική ηλικία, μεγάλο μέρος των δυσκολιών που παρουσιάζουν τα παιδιά οφείλονται σε ελλείμματα της φωνολογίας και της βαθύτερης δομής του λόγου. Ο έγκαιρος εντοπισμός αυτών των ελλειμμάτων σημαίνει την πρόωμη έναρξη της υποστήριξης, τη νωρίτερη εμπλοκή των γονέων στην αντιμετώπιση της μελλοντικής μαθησιακής δυσκολίας και την αποφυγή προβλημάτων συμπεριφοράς. Ο λογοθεραπευτής αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του γενικού σχολείου, στο οποίο παρέχει τις εξειδικευμένες γνώσεις του για την αξιολόγηση, την πρόληψη και την παρέμβαση, στα παιδιά που το έχουν ανάγκη, για την ενεργή συμμετοχή τους στο παιδαγωγικό πρόγραμμα και τη μετέπειτα εξέλιξή τους σε μαθησιακό επίπεδο.

Ο εργοθεραπευτής σε ένα πρόγραμμα έγκαιρης ανίχνευσης και πρόληψης στο Νηπιαγωγείο, παρέχει υπηρεσίες αξιολόγησης και υποστήριξης δυσκολιών στα παιδιά με αναπτυξιακές και κινητικές δυσκολίες, ΔΕΠ-Υ, ΔΑΦ, κ.α. και ιδιαίτερα σε αυτά που εμφανίζουν αισθητηριοκινητικές και αντιληπτικές δυσκολίες που επηρεάζουν την σχολική ετοιμότητα σε τομείς όπως η ικανότητα για παιχνίδι, κοινωνική συνδιαλλαγή, προγραφικές και γραφοκινητικές δεξιότητες. Ένα πρόγραμμα εργοθεραπείας βοηθά τα παιδιά να βελτιώσουν το επίπεδο διέγερσης και προσοχής, τις συντονισμένες κινήσεις στην αδρή και την λεπτή κινητικότητα, την αντίληψη του σώματός τους στο χώρο. Επίσης παρεμβαίνει όσον αφορά τη προσβασιμότητα του περιβάλλοντος ως χώρου και κατάλληλου εξοπλισμού, με την παροχή υποστηρικτικής τεχνολογίας και κατάλληλων βοηθημάτων, την οργάνωση του χρόνου και των δραστηριοτήτων και είναι κατεξοχήν η ειδικότητα που είναι υπεύθυνη να βοηθήσει να ξεπεράσουν πολλοί μαθητές της προσχολικής

ηλικίας προβλήματα αισθητηριακής πρόσληψης και επεξεργασίας καθώς και ιδιαιτερότητες που παρουσιάζουν στη σίτιση και διατροφή, την τουαλέτα, την ένδυση - απόδυση και την αυτόνομη μετακίνηση.

Η φυσικοθεραπεία αποτελεί αναγκαιότητα για την πρόωμη υποστήριξη παιδιών με ειδικές ανάγκες και συμβάλλει στην βέλτιστη ψυχοκινητική ανάπτυξη των παιδιών, στην ενημέρωση εκπαιδευτικών για την κινητική κατάσταση των παιδιών και στην εξασφάλιση της ενεργούς συμμετοχής των παιδιών σε όλες τις δραστηριότητες μέσω εργονομικών παρεμβάσεων και ειδικών βοηθημάτων.

Το ειδικό βοηθητικό προσωπικό αναλαμβάνει την σωστή εκπαίδευση αυτοεξυπηρέτησης και παρέχει επικουρική υποστήριξη στην νηπιαγωγό της τάξης για αυτό και πρέπει να υπάρχει σε κάθε νηπιαγωγείο.

Οι σχολικοί νοσηλευτές παρέχουν υπηρεσίες υγείας στο σχολικό περιβάλλον, με στόχο τη διαμόρφωση ασφαλών και υγιεινών συνθηκών διδασκαλίας, αλλά και τη διατήρηση και βελτίωση της υγείας του σχολικού πληθυσμού. Διαχειρίζονται χρόνιες παθήσεις των υποστηριζόμενων παιδιών, λαμβάνουν μέτρα πρόληψης ασθενειών και ατυχημάτων, παρέχουν φροντίδα υγείας και πρώτες βοήθειες. Μέσω προγραμμάτων αγωγής υγείας, εκπαιδεύουν παιδιά, γονείς και εκπαιδευτικούς στις Πρώτες Βοήθειες, στην ατομική υγιεινή, στη σχολική ασφάλεια κ.α.

Άρθρο 2 μετά τις αναγκαίες προσθήκες:

Στην παρ. 9 του άρθρου 3 του ν. 1566/1985 (Α'167) προστίθεται περ. γ' ως εξής: «γ) Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων εισάγεται πιλοτικά στο υποχρεωτικό πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου δράση για τη δημιουργική ενασχόληση των μαθητών με την αγγλική γλώσσα μέσω της οργάνωσης και υλοποίησης δραστηριοτήτων, κατά τη διάρκεια των οποίων οι μαθητές αλληλεπιδρούν με έναν εκπαιδευτικό κλάδου ΠΕ06 Αγγλικής Φιλολογίας παρουσία του Νηπιαγωγού, καθώς επίσης και ένα ευρύ φάσμα υποστηρικτικών υπηρεσιών των κλάδων Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού, ΠΕ21 Λογοθεραπευτών, ΠΕ23 Ψυχολόγων, ΠΕ25 Νοσηλευτών, ΠΕ28 Φυσικοθεραπευτών, ΠΕ29 Εργοθεραπευτών, ΠΕ30 Κοινωνικών Λειτουργών. Με την ίδια απόφαση ορίζονται η χρονική διάρκεια εφαρμογής της πιλοτικής δράσης, η διάρκεια ενασχόλησης, ο αριθμός και η γεωγραφική κατανομή των σχολικών μονάδων στις οποίες εισάγεται πιλοτικά η ενασχόληση αυτή και ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του πιλοτικού προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων της οργάνωσης και υλοποίησης σχετικών επιμορφωτικών και υποστηρικτικών δραστηριοτήτων».

Άρθρο 38 Εκπαιδευτικός Εμπιστοσύνης

Πρόταση: Στη δημόσια διαβούλευση για το σχέδιο νόμου του ΥΠΑΙΘ "Αναβάθμιση του Σχολείου και άλλες διατάξεις" προβλέπεται μεταξύ άλλων στο Άρθρο 38 η θεσμοθέτηση του "εκπαιδευτικού εμπιστοσύνης". Ο προτεινόμενος θεσμός έτσι όπως περιγράφεται στο σχέδιο νόμου δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να ανταποκριθεί στον ρόλο που θα του ανατεθεί διότι δεν είναι επιστημονικά καταρτισμένος για αυτό το έργο και η επιμόρφωση σε περιοδική βάση δεν μπορεί να καλύψει αυτό το κενό. Είναι απαραίτητο (παράγραφ 1 του άρθρου) η επιλογή του προσωπικού να γίνεται βάσει των σπουδών, των προσόντων και της εμπειρίας στη διαχείριση τέτοιων θεμάτων. Ο εκπαιδευτικός δεν μπορεί να ασχολείται με όλα τα θέματα ή να επιμορφώνεται περιοδικά (παράγραφο 2 και 4) σε ένα τέτοιο εύρος θεμάτων.

Οι αρμοδιότητες που του ανατίθενται στην παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου μόνο σύγχυση ρόλων και δυσλειτουργίες στο σχολικό πλαίσιο μπορεί να προκαλέσουν, αφού αυτές προβλέπονται στα

καθηκοντολογία του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού.

Προτείνεται να υπάρχουν εκπαιδευτικοί, οι οποίοι θα έχουν την αρμοδιότητα της αξιολόγησης και της διαμεσολάβησης των αιτημάτων όλων των εκπαιδευτικών της σχολικής μονάδας προς το ειδικά καταρτισμένο προσωπικό που θα έχει την βάση του στην σχολική μονάδα ή θα έχει συνεχή και σταθερή συνεργασία με τα μέλη της ΕΔΕΑΥ, το λοιπό ΕΕΠ που υπηρετεί στις σχολικές μονάδες και του ΚΕΣΥ έως ότου δημιουργηθούν οι απαραίτητες προσλήψεις ΕΕΠ. Καταλληλότεροι για αυτό τον ρόλο είναι οι εκπαιδευτικοί που έως και σήμερα έχουν την ευθύνη της συνεργασίας με το ΚΕΣΥ.

Όσον αφορά την παράγραφο 1, η επιμόρφωση δεν πρέπει να γίνεται αποσπασματικά αλλά να περιλαμβάνει όλο το εκπαιδευτικό, ειδικό εκπαιδευτικό και ειδικό βοηθητικό προσωπικό και σημαντικό ρόλο σε αυτή πρέπει να παίζουν οι ειδικά καταρτισμένες επιτροπές.

Σε σχέση με τον στόχο αυτό, ο οποίος περιγράφεται στην αιτιολογική έκθεση, πρέπει να τονιστεί ότι ο πρόσθετος και διαρκής μηχανισμός σε επίπεδο σχολικής μονάδας που θα συμβάλλει στην καλλιέργεια κλίματος εμπιστοσύνης μεταξύ των μελών της σχολικής κοινότητας και στην εμπέδωση των αρχών της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς, πρέπει να απαρτίζεται από διεπιστημονική ομάδα που να τηρεί συγκεκριμένα και μετρήσιμα επιστημονικά κριτήρια. Σε αυτή πρέπει απαραίτητως να συμπεριλαμβάνονται μέλη των ΕΔΕΑΥ και όλο το Ειδικό Εκπαιδευτικό και Βοηθητικό Προσωπικό που υπηρετεί στις σχολικές μονάδες.

Η πρόληψη, η ανίχνευση και η παρέμβαση πρέπει να πραγματοποιείται από εξειδικευμένους επιστήμονες. Θέματα ψυχοκοινωνικής και συναισθηματικής ανάπτυξης παιδιών, πρόληψης προπαραβατικών συμπεριφορών και φαινομένων σχολικής βίας, διαμεσολάβηση μεταξύ οικογενειών και κοινότητας, σχεδιασμού και εφαρμογής προγραμμάτων πρόληψης και αντιμετώπισης δυσκολιών που ξεπερνούν την παιδαγωγική σχέση και εμπλέκουν γονείς και κοινότητα, η διαχείριση κρίσεων και όλα όσα συμπεριλαμβάνονται στα καθήκοντα του "εκπαιδευτικού εμπιστοσύνης" είναι αποκλειστικό αντικείμενο των Σχολικών κοινωνικών λειτουργών και των Σχολικών ψυχολόγων, για αυτό και πρέπει να υπάρχουν σε κάθε σχολείο.

Άρθρο 39 Λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού

Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται όλα τα κατάλληλα διοικητικά, κοινωνικά και εκπαιδευτικά μέτρα, για την πρόληψη, αποτροπή και αντιμετώπιση του φαινομένου του σχολικού εκφοβισμού. Με όμοια απόφαση, μπορεί να προβλέπεται η σύσταση επιτροπών ή ομάδων εργασίας για την εκτέλεση των σκοπών του προηγούμενου εδαφίου και να καθορίζονται οι αρμοδιότητες και ο τρόπος λειτουργίας τους.

Τον συντονισμό, την εποπτεία, την επιμόρφωση καθώς και δράσεις πρόληψης και έγκαιρης παρέμβασης αναλαμβάνει διεπιστημονική ομάδα πρόληψης και υποστήριξης φαινομένων σχολικού εκφοβισμού που θα έχει ως έδρα τα ΚΕΣΥ και θα συνεργάζεται με τις ΕΔΕΑΥ, τους εκπαιδευτικούς, το ειδικό εκπαιδευτικό και βοηθητικό προσωπικό, καθώς και όλους τους άλλους φορείς της εκπαίδευσης.(πρόταση για προσθήκη στον νόμο).

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΣΧΟΛΙΚΟΥ
ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ

Στόχος: Διαρκής πρόληψη, έγκαιρη παρέμβαση και αντιμετώπιση φαινομένων σχολικής βίας και σχολικού εκφοβισμού. Επίσης παρέμβαση σε περιπτώσεις, ρατσισμού, γονικής παραμέλησης ή/και κακοποίησης και φαινομένων εθισμού σε ουσίες και διαδικτυο.

Σκοπός: Μείωση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού, ρατσισμού, γονικής παραμέλησης ή/και κακοποίησης και φαινομένων εθισμού σε ουσίες και διαδικτυο, μέσω ολιστικών παρεμβάσεων πρόληψης , εντοπισμού και έγκαιρης παρέμβασης , καθώς και αλλαγή του σχολικού κλίματος.

Κλάδοι: Εκπαιδευτικοί με μεταπτυχιακό στην σχολική ψυχολογία, την ειδική εκπαίδευση ή παρεμφερή εξειδίκευση ,(σε επιμέρους θέματα όπως ο σχολικός εκφοβισμός, ψυχοκοινωνική αντιμετώπιση προβλημάτων συμπεριφοράς, εκπαίδευση και υποστήριξη ευπαθών ομάδων και άλλα θέματα θα είναι δύσκολο να περιοριστούν) Κοινωνικοί Λειτουργοί , Ψυχολόγοι και άλλες ειδικότητες ΕΕΠ με εξειδίκευση στο αντικείμενο.

- Η διεπιστημονική ομάδα θα πρέπει να ενταχθεί στις υπάρχουσες υπηρεσίες υποστήριξης του Υπουργείου Παιδείας , δηλαδή στα ΚΕΣΥ και να λειτουργεί σε συνεργασία με τις ΕΔΕΑΥ και τους εκπαιδευτικούς των Τμ. Ένταξης και το ΕΒΠ και Σχ. Νοσ. των Γενικών σχολείων όταν υφίστανται. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι τα υπάρχοντα προγράμματα δεν είναι σε θέση να καλύψουν τις ανάγκες, αφού η λειτουργία τους δεν καλύπτει όλα τα σχολεία, υπάρχει έλλειψη προσωπικού, όπως ισχύει με τις ΕΔΕΑΥ, τα προγράμματα σε ΕΠΑΛ και Ολοήμερα όπου εργάζονται Ψυχολόγοι , τα προγράμματα ΕΚΟ όπου εργάζονται Κοινωνικοί Λειτουργοί και τα ίδια τα ΚΕΣΥ και ως εκ τούτου προτείνεται η πρόσληψη όλου του αναγκαίου προσωπικού . Η ομάδα θα έχει ως βάση τα ΚΕΣΥ και θα εκπαιδεύει ,υποστηρίζει, εποπτεύει τους εκπαιδευτικούς , τις ΕΔΕΑΥ , το ΕΕΠ-ΕΒΠ και όποιον ασχολείται με την ομάδα στόχο.

Η ομάδα προτείνεται να είναι αρμόδια για τα εξής:

- 1.Εντοπισμός , ευαισθητοποίηση , ενημέρωση , κοινές δράσεις πρόληψης , εκπαίδευση και συνεχή συμβουλευτική υποστήριξη εκπαιδευτικών , ΕΔΕΑΥ , ΕΕΠ-ΕΒΠ .
2. Εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης, έγκαιρης παρέμβασης στις σχολικές μονάδες , είτε αυτοτελώς υπό την εποπτεία του ΚΕΣΥ , είτε και σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς με δρώντες τους μαθητές της σχολικής μονάδας σύμφωνα με βέλτιστες πρακτικές.
3. Γονείς-κοινότητα: Σχολές γονέων , workshops , προγράμματα πρόληψης , ημερίδες για την ευαισθητοποίηση της κοινότητας και την δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης , αλληλεγγύης , αλληλοκατανόησης , σε συνεργασία με όλους όσους ασχολούνται με την ομάδα στόχο.
4. Ερευνητικό έργο ως προς την καταγραφή και βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- 5.Γραμμή Υποστήριξης μαθητών θυμάτων bullying καθώς και αξιοποίηση των μέσων κοινωνικής

δικτύωσης (facebook , viber , aps κλπ) και όποιου άλλου χρήσιμου τρόπου για τον ίδιο σκοπό.

6.Δημιουργία εργαλείων, πρωτοκόλλων, αξιοποίηση εργαλείων που ήδη εφαρμόζονται με επιτυχία, καταγραφή καλών πρακτικών .

7.Δημιουργία και εμπλουτισμός βάσης δεδομένων καλών πρακτικών σε μορφή ηλεκτρονική βιβλιοθήκης.

8.Συμβουλευτικός ρόλος στην διαμόρφωση της κεντρικής πολιτικής ενάντια στον σχολικό εκφοβισμό.

9.Δημιουργία και συντονισμός ενός ευρύτερου δικτύου υπηρεσιών και φορέων.